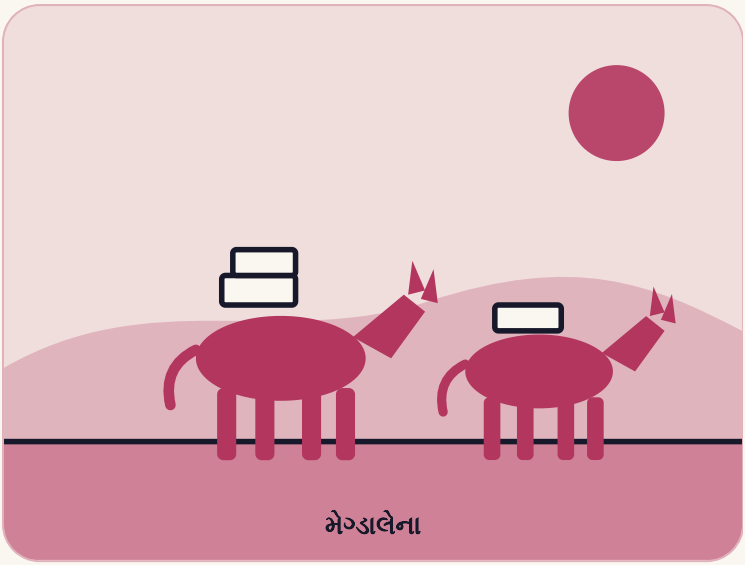

મેગ્ડાલેના

કોલંબિયા

બે ગધેડાં પર પુસ્તકાલય લઈ જતા શિક્ષક

કોલંબિયાના એક શિક્ષકે બે ગધેડાં પર પુસ્તકો લાધાં અને કલાકો સુધી ચાલીને દૂરનાં ગામોનાં બાળકો સુધી પહોંચ્યા.

ક્યાં લા ગ્લોરિયા, મેગ્ડાલેના

કોણ લુઇસ સોરિયાનો, ઉત્તર કોલંબિયાની એક પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક

ક્યારે 1990ના દાયકાથી 2011

4 મિનિટનું વાંચન

પ્રકરણ પહેલું

વાર્તા

લુઇસ સોરિયાનો ઉત્તર કોલંબિયાના લા ગ્લોરિયાના એક પ્રાથમિક શાળાના શિક્ષક છે. તેમના વિદ્યાર્થીઓ ગરીબ ખેતીવાળાં ગામોમાં રહેતા હતા. ઘણા ભણવામાં પાછળ રહી જતા. તેમનાં માતાપિતા ઘણી વાર વાંચી શકતાં નહીં, અને ઘરમાં પુસ્તકો ન હતાં.

બે ગધેડાં

સોરિયાનો બાળકો સુધી પુસ્તકો પહોંચાડવા માગતા હતા. ઘરે તેમણે બે ગધેડાં જોયાં, જેમની પાસે કોઈ કામ ન હતું. તેમણે પુસ્તકો તેમની પીઠ પર લાધાં. ગધેડાંનાં નામ અલ્ફા અને બેતો હતાં.

દર બુધવારે સાંજ ઢળતાં અને દર શનિવારે વહેલી સવારે તેઓ નીકળી પડતા. તેઓ અલ્ફા પર સવાર થતા. બેતો વધુ પુસ્તકો અને બાળકોને બેસવા માટેનો એક ધાબળો લઈને પાછળ ચાલતું. કેટલીક સફરમાં એક તરફ ચાર કલાક સુધી લાગતા. તેઓ વારાફરતી 15 ગામોમાં જતા.

દરેક ગામમાં 40 થી 50 બાળકો રાહ જોતાં. તેમને હોમવર્કમાં મદદ મળતી. તેઓ વાંચતાં શીખતાં. તેઓ સાહસની વાર્તાઓ અને ભૂગોળના પાઠ સાંભળતાં. માતાપિતા પણ ઘણી વાર જોડાતાં.

શરૂઆતમાં ઘણા લોકો તેમને પાગલ સમજતા.

> તેઓ બૂમ પાડતા, ‘કાર્નિવલની મોસમ પૂરી થઈ.’ … હવે મેં તે પાર કરી લીધું છે.
>
> લુઇસ સોરિયાનો, CNNને, 2010

120	15	4,000
એક સફરમાં લઈ જવાતાં પુસ્તકો	તેમના ફેરાનાં ગામો	CNN મુજબ 2010 સુધીમાં મદદ મેળવનારાં બાળકો

પુસ્તકો અને લૂંટારા

પુસ્તકાલય નાનું શરૂ થયું. એક અહેવાલ કહે છે કે તે લગભગ 70 પુસ્તકોથી શરૂ થયું. તે ત્યારે વધ્યું જ્યારે સોરિયાનોએ કોલંબિયાના જાણીતા લેખક ખુઆન ગોસાઇનને લખ્યું. તેમણે લેખકની નવલકથાની એક નકલ માગી. ગોસાઇને આ વાત પોતાના રેડિયો શોમાં કહી. શ્રોતાઓ તરફથી પુસ્તકોનો ધોધ આવ્યો. જલદી જ લગભગ 4,800 પુસ્તકો થઈ ગયાં.

આ કામ સલામત ન હતું. 2006માં લૂંટારાઓએ તેમને નદીના એક ઓળંગવાના સ્થળે રોક્યા. જ્યારે ખબર પડી કે તેમની પાસે પૈસા નથી, ત્યારે તેમણે તેમને એક ઝાડ સાથે બાંધી દીધા. 2008માં ગધેડા પરથી પડીને તેમનો પગ તૂટ્યો. તેઓ ચાલતા રહ્યા.

સોરિયાનો અને તેમનાં પત્નીએ પોતાના ઘરની બાજુમાં એક મફત પુસ્તકાલય પણ બનાવ્યું. 2010માં CNNએ જણાવ્યું કે તેમાં 4,200 પુસ્તકો હતાં, મોટા ભાગનાં દાનમાં મળેલાં. તે મેગ્ડાલેનાનું સૌથી મોટું મફત પુસ્તકાલય હતું.

2011માં તેમના પરની એક ફિલ્મ અમેરિકાના જાહેર ટીવી પર દર્શાવાઈ. સોરિયાનો કહે છે કે પુસ્તકો બાળકોને વિશાળ દુનિયા સાથે જોડે છે. “સાહિત્ય એ રીત છે જેનાથી આપણે તેમને દુનિયા સાથે જોડીએ છીએ.”

ક્યારે શું થયું

- **90 દ.** સોરિયાનો ગધેડાં પર ગામો સુધી પુસ્તકો લઈ જવાનું શરૂ કરે છે.
- **2006** લૂંટારા તેમને નદીના રસ્તે એક ઝાડ સાથે બાંધી દે છે.
- **2008** ગધેડા પરથી પડીને તેમનો પગ તૂટે છે.
- **2010** CNN મુજબ 4,000થી વધુ બાળકોને મદદ મળી છે.
- **2011** તેમના પરની એક ફિલ્મ અમેરિકાના જાહેર ટીવી પર દર્શાવાય છે.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

વાંચનના ઘણા અભિયાનો રાહ જુએ છે કે વાચકો આવે. આ અભિયાન તેમની પાસે ગયું, ખીણોમાંથી પસાર થઈને, બે ગધેડાં પર.

તેની શરૂઆત ત્યારે થઈ જ્યારે એક શિક્ષકે જોયું કે તેની પાસે પહેલેથી શું છે: બે ગધેડાં, જેમની પાસે કોઈ કામ ન હતું.

> **અમારો મત**
> તેમણે બાળકો પુસ્તકો સુધી પહોંચે તેની રાહ જોઈ નહીં. તેઓ પુસ્તકોને બાળકો સુધી લઈ ગયા.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1. **તમારી પાસે પહેલેથી જે છે તે જુઓ**
   સોરિયાનોએ બે નવરાં ગધેડાં જોયાં, અને તે જ તેમનાં પુસ્તકો ઉપાડનારાં બન્યાં.

   આ અજમાવો: તમારી પાસે હોય કે તમે કરી શકો તેવી ત્રણ નકામી પડી રહેલી વસ્તુઓ લખો. એકને અજમાવો.

2 લોકો પાસે જાઓ

તેઓ બાળકોના આવવાની રાહ જોવાને બદલે એક તરફ ચાર કલાક સુધી સફર કરતા.

આ અજમાવો: કોઈ એવી વ્યક્તિ પાસે કોઈ એક કામની વસ્તુ લઈ જાઓ જે તમારા સુધી આવી શકતી નથી.

3 હાસ્યને પસાર થવા દો

શરૂઆતમાં ઘણા લોકો તેમને પાગલ સમજતા. તેઓ આવતા રહ્યા.

આ અજમાવો: તમારા વિચારનું આગલું નાનું પગલું લો, ભલે કોઈ હસે.

4 મદદ માગો

એક લેખકને લખેલા તેમના પત્રથી શ્રોતાઓએ હજારો પુસ્તકો મોકલ્યાં.

આ અજમાવો: એક ટૂંકો સંદેશ લખો જેમાં તમને જોઈતી કોઈ એક સ્પષ્ટ વસ્તુ માગી હોય.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

પુસ્તક સૌથી દૂર ત્યારે પહોંચે છે જ્યારે કોઈ તેને ઉપાડીને લઈ જાય.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

CNN
Teaching kids to read from the back of a burro (2010)

PBS POV
Biblioburro (film page, 2011)

Tropical Commons
Biblioburro: the donkey-powered mobile library educating and empowering children and communities in rural Colombia (2019)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: સ્રોતો મુખ્ય વાર્તા પર સહમત છે અને વિગતોમાં જુદા પડે છે. શરૂઆતનું વર્ષ 1990 (CNN) અથવા 1997 (Tropical Commons) છે; વિકિપીડિયા, ધ ન્યૂયોર્ક ટાઇમ્સનો હવાલો આપીને, 1990ના દાયકાનો અંત કહે છે, અને PBS 2011માં "એક દાયકા પહેલાં" કહે છે. એટલે વાર્તા સમયરેખામાં ફક્ત "1990નો દાયકો" આપે છે. તેઓ એક સફરમાં 120 પુસ્તકો લઈ જતા (CNN) અને પુસ્તકાલય લગભગ 70 પુસ્તકોથી શરૂ થયું (Tropical Commons). સંગ્રહ 2010માં 4,200 પુસ્તકોનો (CNN) અને લગભગ 4,800 પુસ્તકોનો (Tropical Commons અને વિકિપીડિયા, ધ ન્યૂયોર્ક ટાઇમ્સ, 2008નો હવાલો આપીને) કહેવાયો છે. CNN તેમની ઉંમર 38 અને PBS 39 કહે છે. ખુઆન ગોસાઇનને પત્રની વાત Tropical Commons અને વિકિપીડિયાની છે; મેં ધ ન્યૂયોર્ક ટાઇમ્સ કે ધ વૉશિંગ્ટન પોસ્ટના તે લેખો ખોલ્યા નથી જેનો હવાલો વિકિપીડિયા આપે છે. વિકિપીડિયા જણાવે છે કે 2012માં ગધેડાના અકસ્માત પછી તેમનો એક પગ કાપવો પડ્યો; આ એક જ સ્રોત છે, એટલે વાર્તા તેને છોડી દે છે. CNN અને Tropical Commons તેમને મેગ્ડાલેના વિસ્તારમાં બતાવે છે; પિન વિસ્તાર બતાવે છે, કોઈ ચોક્કસ ગામ નહીં. "અમારો મત" વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.